

Förvaltningsrätten i Stockholm
Avdelning 34
115 76 STOCKHOLM

Yttrande i mål 23042-20; kommun

m.fl. ./. Nacka

Med anledning av Förvaltningsrätten i Stockholms föreläggande av den 16 december 2020 inkommer Kommunstyrelsen i Nacka kommun (nedan kommunstyrelsen) med yttrande över (nedan Klaganden) yttrande av den 2 december 2020.

I. Inställning

- 1.1. Kommunen yrkar att förvaltningsrätten ska avslå Klagandens begäran om laglighetsprövning.
- 1.2. Det för laglighetsprövningen aktuella beslutet har fattats i enlighet med kommunallagen och tillämplig författning. Grund enligt 13 kap. 8 § kommunallagen 2017:725, för upphävande av kommunstyrelsens beslut KFKS 2020/784 § 260 föreligger ej.

2. Utveckling av talan

Prövningens ramar

- 2.1. Ett politikerinitiativ inkom med förslag om:
 1. ”Att kommunen snarast och skyndsamt utreder vad som hänt i ärendet ”förlikningsavtal om slutreglering av ersättningsanspråk avseende otillåten trädffällning på fastigheten Sicklaön 13:79” som behandlades av kommunstyrelsen 2019-11-01.
 2. Att kommunen interimistiskt stoppar sin plantering av tio ekar på fastigheten Sicklaön 14:1, Augustendalsvägen 31-37 tills ovanstående utredning är gjord och presenterad för kommunstyrelsen.”

Varvid kommunstyrelsen vid sammanträdet den 31 augusti 2020 beslutade om fortsatt hantering av politikerinitiativet i enlighet med nedan.

”Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet och överlämnar politikerinitiativet till stadsledningskontoret för utredning och förslag till beslut”

Kommunstyrelsens beslut om den fortsatta hanteringen av politikerinitiativet innebar att ärendet vidareförmedlades till tjänstemannaorganisationen för utredning. Detta innebär inte att politikerinitiativet har bifallits på så sätt att det därigenom ska genomföras en oberoende revision motsvarande kommunal revision enligt 12 kap. kommunallagen.

- 2.2. Tjänstemannaorganisationens utredning och förslag till beslut behandlades på efterföljande sammanträde den 28 september 2020 och kommunstyrelsen fattade följande beslut:
 1. Kommunstyrelsen noterar redovisningen till protokollet
 2. Kommunstyrelsen avslår begäran om att interimistiskt stoppa planteringen av träden på fastigheten Sicklaön 14:1.
 - 2.3. Det är av Klagandens yttrande svårt att fastställa vilket av dessa beslut i punkt 2.2 som överklagan avser, oavsett detta ska prövningen inte gå utöver frågan om lagligheten vid fattandet av dessa beslut avseende politikerinitiativet.
 - 2.4. Värt att notera i sammanhanget vad gäller yrkandet om att interimistiskt stoppa planteringen av träden är att det förelåg grund för kommunstyrelsen att träffa det förlikningsavtal som föregick plantering av de nya träden och att det därför saknades skäl för kommunstyrelsen att avvakta med planteringen av träden. Dessutom föreskrev förlikningsavtalet att träden skulle planteras senast den 30 november 2020. Förlikningsavtalet är en civilrättslig handling mellan två professionella aktörer. Kommunstyrelsen hade därför inte möjlighet att ensidigt ändra villkoren i avtalet. Träden var redan beställda av exploitören. Leverans och plantering av träden var anpassad för att fullgöra åtagandena enligt avtalet samt för att träden skulle rota sig inför vintern. Kommunstyrelsen hade därför inte möjlighet att ensidigt bestämma att planteringen av träden skulle avvakta.
- Klagandens yttrande*
- 2.5. Klaganden inleder sitt yttrande med en hänvisning till en revisionsrapport framtagen av E&Y och drar i förhållande till denna en rad slutsatser kopplade till aktuell prövning. Kommunstyrelsen vill inledningsvis understryka att det inte går att härleda dessa slutsatser till lagligheten vid fattande av de beslut som aktuell prövning omfattar.

För god ordnings skull vill kommunstyrelsen ändock bemöta dessa.

Inledningsvis ska det konstateras att revisionsrapporten avser en granskning av exploateringsprocessen, med syfte att bland annat bedöma om underlaget inför genomförandet av exploateringsprojekt innehåller riskanalyser samt är tillräckligt kvalitetssäkrat inför beslut.

Revisionsrapportens uttalanden om 6:40 PBL avser förhållandet mellan *lag om offentlig upphandling* och det förhållande att Kommunen låter exploatörer vederlagsfritt bekosta och utföra allmänna anläggningar såsom vägar, gator och liknande. Uttalandena avser inte förhållandet mellan 6:40 PBL och att i exploateringsavtal reglera skydd för vegetation.

Revisionsrapportens uttalanden om att säkerställa att tillräckligt omfattande riskanalyser genomförs avser projektspecifika risker såsom risker kopplade till ekonomi, tidplan och allmän opinion.

Vad gäller revisionsrapportens uttalanden om kvalitetssäkring av underlag avser detta avsaknaden av formella riktlinjer kopplade till detta. Som framgår av granskningen ansvarar projektledaren för framtagandet av avtal, dessa granskas dock som huvudregel av såväl jurist som chef.

Sammanfattningsvis avser revisionsrapporten bland annat en granskning av aktuellt exploateringsavtal men inte i ett hänseende som gör den tillämplig på de underliggande frågorna för denna prövning. Kommunstyrelsen ser därför inte att revisionsrapporten har någon bäring på prövning av lagligheten av kommunstyrelsens beslut avseende politikerinitiativet.

Ärendets beredning

- 2.6. Klaganden menar vidare att rättssäkerheten eftersatts vid ärendets beredning. Klaganden menar bland annat att det faktum att beslutsunderlaget skickats ut till ledamöterna senare än sju dagar innan sammanträdet skulle strida mot kommunens egna riktlinjer. I enlighet med kommunallagen är det ordföranden som avgör vilka ärenden som ska behandlas. Det finns ingen bestämmelse i kommunallagen som anger att beslutsunderlaget till ett ärende som ska handläggas vid en nämnd ska tillställas ledamöterna senast sju dagar innan sammanträdet. Det utgör således ingen grund för att beslutet är olagligt.
- 2.7. Av 3 § i Kommunens *"Reglemente med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen"* framgår i tillämpliga delar:

Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Om inte ordföranden bestämmer annat ska handlingarna skickas ut tillsammans med kallelsen och föredragningslistan. Ordföranden bestämmer när ett tillkommande ärende, som inte funnits med

på föredragningslistan, ska behandlas under sammanträdet. Handlingar tillhörande ett sådant ärende ska tillställas varje ledamot, ersättare och annan förtroendevald som får närvara så snart som möjlig efter det att ordföranden bestämt att det ska behandlas vid sammanträdet, de ska dock senast föreligga vid sammanträdet inledning.

- 2.8. Av ovan kan slutsats dras att handlingar tillhörande ett sådant ärende som ska handläggas i nämnden ska tillställas ledamöterna senast vid sammanträdet inledning.
- 2.9. Sammanfattningsvis är det kommunstyrelsens ordförande som avgör vilka ärenden som ska behandlas vid ett sammanträde. Den hantering som föregick de beslut som är föremål för denna prövning strider inte mot tillämpliga lagar eller föreskrifter. För det fall ledamöterna inte anser sig tillräckligt insatta i ett ärende finns en möjlighet att yrka om bordläggning av ärendet.

Jäv

- 2.10. Klaganden menar vidare att kommunstyrelsens ordförande Mats Gerdau (M.G) varit jävig då han tidigare undertecknat det förlikningsavtal som föregått det aktuella politikerinitiativet.
- 2.11. Att M.G tidigare undertecknat ett avtal till följd av ett beslut i nämnd utgör inte en sådan omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans opartiskhet i ärendet. Undertecknandet av avtalet är att betraktas som verkställighet av kommunstyrelsens beslut om att ingå förlikningsavtalet. M.G har, i egenskap av ordförande för kommunstyrelsen, undertecknat avtalet vilket följer av "Reglemente med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen" där det anges att avtal som har beslutats av nämnd, i detta fall kommunstyrelsen, undertecknas av nämndens ordförande och ansvarig handläggare. M.G har genom undertecknandet endast fullgjort den uppgift som ankommer på honom i egenskap av ordföranden för kommunstyrelsen enligt aktuellt reglemente.
- 2.12. Vidare anger Klaganden ett flertal exempel som är ägnade att visa att M.G varit jävig vid handläggningen av ärendet. Däribland att M.G i media uttalat sig på ett sätt som ger uttryck för att han är personligen involverad i frågan.
- 2.13. Inledningsvis kan konstateras att Klaganden inte visat på vilket sätt M.G uttalat sig på ett sätt som varit ägnat att rubba förtroendet för hans opartiskhet i ärendet. M.G saknar både personliga intressen i förlikningsavtalet och personlig koppling till de av beslutet berörda personerna.
- 2.14. Vad gäller Klagandens jävsinvändning exempel 1 avser det ett uttalande baserat på kunskapsläget vid tillfället. De träd som fällts reglerades av ett exploateringsavtal ingånget mellan exploitören och kommunen som bland annat föreskrev ett villkor för start av exploateringsarbeten innebärande att en inventering och klassificering av vegetation skulle företas innan exploitören påbörjade några arbeten som skulle kunna skada befintlig vegetation. Träden var belägna på mark

som skulle överföras till kommunen. Kommunstyrelsens ordförandes uttalande var därför ett bemötande av exploatörens avtalsbrott.

- 2.15. Sammanfattningsvis kan ifrågavarande ärende inte anses beröra M.G på sådant sätt och inte heller föreligger en sådan omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans opartiskhet i ärendet, att han med hänsyn till jävsbestämmelserna i 6 kap. 28 § kommunallagen varit förhindrad att delta i handläggningen av ärendet.
- 2.16. Enligt klagandens jävsinvändning exempel 2 har rättssäkerheten eftersatts då tjänsteskrivelsen till den utredning som föranledes av politikerinitiativet är undertecknad av samma tjänsteperson som undertecknat tjänsteskrivelsen till förlikningsavtalet.

Kommunen vill härvid understryka det faktum att för ett politikerinitiativ väcks innebär inte det att kommunstyrelsen bifaller att det som anges i politikerinitiativet ska genomföras. När ett politikerinitiativ väcks i kommunstyrelsen innebär det att kommunstyrelsen skickar ärendet för beredning av tjänstemannaorganisationen (se punkt 2.1 – 2.2). Ärendet bereddes genom att ansvarig handläggare i aktuellt ärende redogjorde för vad som hänt kopplat till *Förlikningsavtal om otillåten trädfällning i Nacka strand*.

Kommunstyrelsen har således inte beslutat att bifalla politikerinitiativet på sätt att det ska göras en oberoende utredning, beslutet var att notera redovisningen över vad som hänt. Ansvarig tjänsteperson är därmed inte jävig att redogöra för förutsättningarna eftersom denne är insatt i ärendets hantering. Det har inte heller under handläggningen framförts att tjänstepersonen skulle vara jävig.

- 2.17. Vad gäller Klagandens jävsinvändning exempel 3 är kommunstyrelsen av uppfattningen att laglig grund för ingåendet av dessa avtal funnits. Det har inte funnits anledning att företa rättelse av tidigare fattade beslut.
- 2.18. Frågor kopplade till förlikningsavtalets laglighet omfattas inte av aktuell prövnings ramar. För tydlighetens skull vill kommunstyrelsens ändock understryka att förlikningsavtalet avsåg en frivillig överenskommelse mellan kommunstyrelsen och en exploatör som tagit på sig fullt ansvar för det som föregått förlikningsavtalet. För kommunstyrelsens vidkommande är därmed ansvarsfrågan kopplad till de förhavanden som föregått förlikningsavtalet färdigbehandlad.
-

Namn Namn

Namn Namn

3. Bilaga

Bilaga 1: Fullmakt